

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.416.2023

Katowice, dnia 4 maja 2023 r.

Rada Gminy Łękawica

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), dalej jako "u.s.g."

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIV/311/2023 Rady Gminy Łękawica z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności, w całości, jako sprzecznej z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 870) dalej jako: „ustawa” w związku z art. 33 ust. 3 u.s.g.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 29 marca 2023 r. Rada Gminy Łękawica podjęła uchwałę Nr LIV/311/2023 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 9 ust. 2 ustawy.

W ocenie organu nadzoru przedmiotowa uchwała powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego w całości z przyczyn opisanych poniżej.

Na podstawie przedmiotowej uchwały Rada Gminy merytorycznie rozpatrzyła petycję i uznała ją za niezasadną (§ 1 ust. 1 uchwały).

W uzasadnieniu do uchwały wskazano m.in.: *W wyniku przeprowadzonej analizy treści petycji Komisja skarg, wniosków i petycji na posiedzeniu w dniu 27 marca 2023r. uznała petycję za niezasadną. Komisja stwierdziła, że strona internetowa urzędu powstała po to, aby każdy obywatel mógł znaleźć tam podstawowe informacje dotyczące danego podmiotu publicznego. Jej celem jest możliwość zapoznania się przez każdego użytkownika m.in. ze strukturą i działaniami danej jednostki oraz danymi kontaktowymi. Urzędowa strona www ma zapewnić dostęp do powszechnej i bezpłatnej informacji publicznej. Komisja podkreśliła, że sama idea petycji jest słuszna, gdyż transplantacja jako metoda leczenia, umożliwiająca ratowanie zdrowia i życia ludzi stanowi problem społeczny, wymagający kształtowania świadomych postaw. Rozpatrując petycję, Komisja wzięła również pod uwagę fakt, że na stronie Ministerstwa Zdrowia widnieje szereg informacji dotyczących obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia, w tym wzory dokumentów dotyczących wyrażenia woli w zakresie ewentualnego pobierania komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepienia. Na stronach internetowych można znaleźć wiele artykułów i publikacji naukowych na ten temat. Informacje są więc powszechnie dostępne dla każdego zainteresowanego tym tematem.*

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Łękawica po rozpatrzeniu petycji z dnia 15 stycznia 2023 r. w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności i zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji skarg, wniosków i petycji uznaje przedmiotową petycję za niezasadną.

Dodatkowo, z ustaleń organu nadzoru wynika, że petycja została skierowana do Rady Gminy Łękawica w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej

społeczności. W omawianej petycji poproszono o zamieszczenie informacji na temat obecnego stanu prawnego w Polsce regulującego pobieranie komórek, tkanek i narządów od zmarłych osób w celu ich przeszczepu na stronie internetowej urzędu i/lub innych lokalnych środkach masowego przekazu.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy *Adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję*. Z kolei z art. 9 ust. 2 ustawy wynika, że *Petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ*.

Badanie właściwości polega na ustaleniu czy zakres zadań lub kompetencji przypisanych adresatowi petycji na podstawie ustawy albo przekazania (właściwość delegacyjna) obejmuje sprawy będące przedmiotem petycji. Jeśli przedmiot petycji mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata, jest on podmiotem właściwym do rozpatrzenia petycji (J. Jaśkiewicz [w:] *Ustawa o petycjach. Komentarz*, LEX/el. 2015, art. 6). Powyższe znajduje również potwierdzenie w brzmieniu art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, który stanowi, że *przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji*.

W ocenie organu nadzoru istotą przedmiotowej petycji jest zamieszczenie określonych informacji na stronie internetowej urzędu gminy. Zgodnie z art. 33 ust. 3 u.s.g. kierownikiem urzędu jest wójt (burmistrz lub prezydent miasta). Tym samym do właściwości organu wykonawczego gminy należy rozstrzygnięcie w kwestii publikacji na stronie urzędu informacji objętych przedmiotową petycją.

Reasumując, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy przedmiotową uchwałą naruszyła w sposób istotny art. 6 ust. 1 ustawy w związku z art. 33 ust. 3 u.s.g., co stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego w całości.

Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy bowiem zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

W świetle powyższego należy uznać, że stwierdzenie nieważności uchwały uchwały Nr LIV/311/2023 Rady Gminy Łękawica z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zwiększenia świadomości na temat transplantacji wśród lokalnej społeczności - w całości, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego